

OBSAH

I. Ostravská hornická mluva a její poměr k místním nářečím a k jazyku spisovnému	3
II. O prvních ostravských havířích a o počátcích ostravské hornické mluvy	12
III. O zdrojích slovní zásoby ostravské hornické mluvy	16
2. Národní jazyk český — základ ostravské hornické mluvy	18
3. Ostravská hornická mluva a tradiční česká havířská terminologie	21
4. K slovtvorné stránce ostravské hornické mluvy	24
5. Havířské metafory	27
6. Podíl hornické terminologie německé na slovní zásobě ostravské hornické mluvy	38
7. Poznámka k podílu polské terminologie na slovní zásobě ostravské hornické mluvy	43
IV. Soubor nejdůležitějšího výraziva ostravské hornické mluvy	44
①. Pojmenování pracujících v šachtách i na povrchu šachet	45
a) Kvalifikovaní dělníci	45
b) Pomocníci havíře, jeho bezprostřední spolupracovníci, jemu podřízení dělníci; jiní dělníci stejné nebo nižší kategorie	48
c) Pojmenování důlních zaměstnanců, kteří v zaměstnanec-kém žebříčku stojí výš než havíř	55
d) Jiná pojmenování zaměstnanců v dolech i na povrchu	57
e) Citově zabarvená slova neterminové povahy, označující některé pracovníky v dole	59
②. Názvy pro pracovní prostředí, průchody, chodby, pracoviště všeho druhu; povrchová zařízení	65
a) Označení pro šachtu	65
b) Názvy důlních chodeb a průchodů	67
c) Některé průvodní jevy související s důlními chodbami a průchody	70
d) Pojmenování pro vlastní pracoviště	72
e) Pojmenování pro některá zařízení a prostory na povrchu šachet	77
③. Pojmenování pro důlní stroje a některá jiná zařízení	80
④. Názvy pro nástroje, nářadí, pomocné nářadí, osobní vybavení horníků a pod.	87
5. Nástroje pro střelbu; vybavení střelce	91
6. Názvy pro vodní a vzduchové potrubí, pro dopravní zařízení a věci, které s tím souvisí	93
7. Pojmenování pro různé druhy výztuže a jiných zařízení	96
8. Názvy pro důlní vozíky a jiná zařízení pro dopravu	106
9. Drobnější pomůcky, nástroje, nářadí, zařízení	109
10. Některé důležité věci z osobního vybavení havíře	111
11. Pojmenování pro pracovní úkony lidí i strojů	114
a) Práce v porubu	114
b) Pojmenování pro práce spojené se střelbou	118
c) Práce t. zv. režijní, neúkolované a j.	119
d) O práci strojů, o projevech věcí	124

12. Pojmenování hmot a jejich vlastností	125
13. Pojmenování pro hornický stav, pracovní podmínky, některé zvyklosti horníků a některé důležité drobnosti z hornického života	131
14. Některé ustálené vazby v hornické mluvě	139
V. O humorné a expresivní stránce ostravské hornické mluvy	142
VI. K otázce poměru ostravské hornické mluvy k mluvě polských horníků zejména v hornoslezských uhelných dolech	150
1. Pojmenování pracovníků v dole	151
2. Pojmenování pracovišť, prostor, chodeb atd.	155
3. Názvy různých důlních zařízení, strojů a nástrojů, výzbroje a výstroje horníků	160
4. Pojmenování pracovních úkonů lidí a strojů	167
5. Názvy hmot a jejich vlastností	169
6. Obecná pojmenování pro hornický stav, pracovní podmínky a pod.	171
7. Nakonec o věcech průvodních	172
8. Shrnutí	173
VII. Závěrem	175
Doslov	181
Rejstřík	183

